

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seurantaa koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

-

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa. (Nuva ry, 2026)

Näemme Euran nuorisovaltuustona, että kuntalakimuutos heikentäisi nuorisovaltuustojen vaikuttamismahdollisuutta. Nuorisovaltuustojen suora aloiteoikeus on tehokkaampi tapa vaikuttaa kuin kuntalaisaloite. Kuntalaisaloitteet käsitellään hitaammin ja harvemmin kuin suora aloite nuorisovaltuustolta. Nuorisovaltuustojen suora aloiteoikeus mahdollistaa myös nuorten äänen esille tuonnin, jotka eivät muuten tulisi kuulluksi. Kuntalaisaloitteeseen ja sen esille tuontiin vaikuttaa paljon enemmän esimerkiksi kunnanvaltuutetut kuin suoraan aloitteeseen. Suoraan aloiteoikeuteen ei vaikuta esim. puolueiden arvot tai poliittisten päättäjien mielipiteet, mikä tukee mm. nuorisovaltuustojen puolueetonta toimintaa.

Suora aloiteoikeus on merkittävä nuorisovaltuustojen vaikuttamistapa, ja nuorisovaltuusto ajaa esimerkiksi aloitteen avulla alle 18 vuotiaiden nuorten ääniä.

Suora aloiteoikeus on tuottanut tulosta paikallisessa nuorisovaltuustossa, sillä teimme aloitteen urheilulinjan perustamisesta paikalliseen lukioon ja välipalan järjestämisestä yläkouluun. Saimme molemmat aloitteet läpi onnistuneesti; urheilulinja on lukiossa ja yläkoululaisille tarjotaan välipaloja.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

-

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Lumia Lehtonen
Euran nuorisovaltuusto